

Domein Techniek & ICT

EXAMINERING BELICHT

openbaar jaarverslag examinering
cursusjaar 2007-2008

Colofon

Uitgave
ROC Mondriaan
Domein Techniek en ICT

Tinwerf 10
2544 ED Den Haag
070-0886663300

Samenstelling:
A.J.G. van Zijl

Den Haag,
januari 2009

Vastgesteld door de directie
op 10 februari 2009

Inhoudsopgave:	pag
Hoofdstuk 1 : Actiepunten	4
Hoofdstuk 2 : PDCA in de praktijk	7
Hoofdstuk 3 : Resultaten van de audit door de onderwijsinspectie BVE	10
Hoofdstuk 4 : Onderzoeken naar kwaliteit examinering	11
Hoofdstuk 5: Zelfevaluaties	
 Cluster 1	15
 Cluster 2	21
 Cluster 3	27
 Cluster 4	33
 Cluster 5	38
Hoofdstuk 6 : Evaluatie toetsperiodes	43
Hoofdstuk 7: Bijlage	45

Hoofdstuk 1

Actiepunten

In dit jaarverslag wordt beschreven hoe het afgelopen jaar de kwaliteit van de examinering in het Domein Techniek & ICT (exameneenheid Techniek & ICT) zich heeft ontwikkeld. Beschreven wordt welke activiteiten al zijn afgerond, welke lopen en welke op een iets later tijdstip in gang gezet zullen gaan worden.

In dit hoofdstuk passeren enkele actiepunten de revue.

ORGANISATIE

Het domein Techniek & ICT bestaat uit vijf clusters. Zij vormen samen één exameneenheid.

Het examenbureau en kwaliteitszorg zijn servicediensten (met inachtneming van de wettelijke kaders) die voor alle vijf de clusters werken, onder aansturing van de directeur Onderwijs.

De actiepunten op het gebied van examinering zijn:

- Dienstverlening aan de clusters en directie uitbreiden;
- Kwaliteitszorg rondom examinering verder vormgeven;
- Competentiegericht examineren uitwerken;
- Uitwisseling van expertise;
- Deskundigheidsbevordering stimuleren.

Dienstverlening aan de clusters en directie uitbreiden

Het examenbureau heeft met de clusters binnen het domein Service Level Agreements (SLA's) afgesloten.

Een voorbeeld van een SLA is opgenomen in bijlage 1.

In deze SLA's staat het gehele verloop van de examineringcyclus vanaf de start tot aan de uiteindelijke diplomering waarbij aangegeven is, wie welke werkzaamheden verricht. De rol van examenbureau is nog niet uniform omdat binnen de 5 clusters verschillende manieren bestaan om de examens te ontwikkelen en af te nemen. Alle 5 de clusters werken uiteraard wel binnen dezelfde kaders, die van het handboek Examinering of Kwalificeren vakkundig onderwijs (in geval van experimenten).

De clusters 1 4 & 5 verzorgen alle examens nog zelf. De werkzaamheden die het examenbureau doet zijn het archiveren van de examens en evalueren van de diverse enquêtes die tijdens de examens zijn gehouden, het verwerken van de examenresultaten in de uitslagen- en rendementoverzichten en het aanmaken en registreren van behaalde diploma's.

Voor de clusters 2 en 3 verzorgt het examenbureau volgens de SLA het gehele examenproces. Voor cluster 3 gebeurt dit muv van de opleiding Werktuigbouwkunde. Voor cluster 2 gebeurt dit muv van de opleiding Bouwtechniek. Het is de bedoeling dat in de komende jaren ook de examinering van deze opleiding door het examenbureau georganiseerd zal gaan worden.

Kwaliteitszorg rondom examinering verder vormgeven

De afdeling kwaliteitszorg werkt nauw samen met het examenbureau. Dit stelt het examenbureau (en de verantwoordelijke examencommissie) en de clusters voortdurend in staat om kwaliteit te leveren en om verbeteringen door te voeren. Zo worden door kwaliteitszorg ten behoeve van het examineringsproces diverse onderzoeken uitgevoerd.

Een aantal van deze onderzoeken is Mondriaan breed en wordt onder verantwoordelijkheid van het Strategisch Beleidscentrum (SBC) uitgevoerd. Later in dit verslag komen diverse onderzoeken weer aan de orde.

De onderzoeken worden vanuit verschillende perspectieven gedaan:

- deelnemers
- bedrijven
- medewerkers betrokken bij het examineringsproces

Er worden hierbij verschillende onderzoekstechnieken gebruikt:

- enquêtes
- panelgesprekken
- observaties via oogronden (voorbeeld van formulier zie bijlage 2)
- een zelfevaluatie-instrument

NOTE

De examenorganisatie binnen het domein Techniek & ICT wordt met ingang van het schooljaar 2008-2009 anders georganiseerd.

De examencommissie die nu voor het gehele domein de kwaliteit van examinering bewaakt wordt vervangen door examencommissies op cluster niveau.

Onder leiding van een coördinator examenzaken worden de werkzaamheden van het examenbureau overgenomen door de clusterbureaus en wordt in ieder cluster een kwaliteitsmedewerker aangesteld.

Het voordeel van deze opzet is dat de communicatie lijnen korter worden waardoor de kwaliteit van de examinering nog beter kan worden gewaarborgd.

Competentiegerichte examinering vormgeven

Competentiegericht examinering en diplomeren vraagt op sommige punten om een andere aanpak (de kwaliteitseisen zoals validiteit en betrouwbaarheid blijven uiteraard dezelfde).

De examencommissie fungeert ook als expertisepunt voor examinering binnen het competentiegericht onderwijs. Eén lid van de examencommissie maakt deel uit van de werkgroep Herontwerp die binnen ROC Mondriaan ondersteunt bij de invoering van de competentiegericht onderwijs.

Een examenprotocol voor het afnemen van proeven van bekwaamheid of andere soorten van examinering binnen de competentiegerichte opleiding is nog in bewerking en ondergaat, doordat we nog steeds in de ontwerpfase van het nieuwe onderwijs zitten, nog wijzigingen.

Daar het competentie gericht leren een grote verscheidenheid aan examineringvormen kent, zullen de examenprotocollen van de verschillende clusters en zelfs verschillende opleidingen, sterk van vorm kunnen verschillen.

Daar de meeste experimentele opleidingen zich in dit cursusjaar pas in het eerste leerjaar bevinden, zijn de examenprotocollen van deze examens nog in een ontwerp- en onderzoekfase

Uitwisseling van expertise

Binnen ROC Mondriaan wordt de uitwisseling van expertise vorm gegeven door – ondermeer – het instellen van werkgroepen waarin alle (beroeps)domeinen en het Strategisch Beleidscentrum (SBC) vertegenwoordigd zijn. Afhankelijk van het onderwerp neemt een medewerker van het examenbureau, kwaliteitszorg of een lid van de examencommissie daar aan deel.

In 2007 – 2008 waren dit:

- Regiegroep examinering
- KWZ werkgroep (Kwaliteitszorg)
- EVC werkgroep (Erkenning verworven competenties)
- Herontwerpgroep

Deskundigheidsbevordering vormgeven

Het afgelopen jaar hebben verschillende trainingen plaatsgevonden waarbij betrokkenen bij examinering deskundiger geworden zijn.

Het gaat om training toetsconstructie, vaststelling, training assessoren en om taaltoetsing. Deze laatste heeft betrekking op het gebruiken van een checklist – door ROC Mondriaan ontwikkeld – op taal die toegepast wordt in vakmatige toetsen. Inmiddels is een steekproef gehouden van ingekochte toetsen waarbij de checklist is toegepast. De resultaten zijn teruggekoppeld naar de instanties waar de examens ingekocht zijn.

De trainingen worden gecoördineerd door de Mondriaan Academie en uitgevoerd door CELBE.

Inmiddels zijn de eerste medewerkers gecertificeerd.

Een verdere opleiding en certificering zal in het cursusjaar 2008-2009 plaatsvinden.

Hoofdstuk 2

PDCA in de praktijk

De afdeling kwaliteitszorg van het domein ondersteunt – ondermeer – het examenbureau en de examencommissie bij het doorlopen van de PDCA-cyclus.

	TOELICHTING Plan = ontwerpen Do = uitvoeren Check = controleren Act = verbeteren
---	---

Plan

De afspraken over het examineringsproces worden vastgelegd in het handboek examinering. Dit handboek kent eenzelfde indeling als de standaarden van de onderwijsinspectie BVE. Het handboek wordt jaarlijks aangepast aan de dan geldende normen en standaarden. Dus ook het proces van ontwikkeling van het handboek volgt de PDCA-cyclus.

Momenteel wordt binnen ROC Mondriaan Onderwijsgroep met twee verschillende onderwijsmethoden gewerkt, n.l. de oude opleidingen gericht op de eindtermen waar het handboek examinering (eindtermen) op gericht is en de opleidingen die gericht zijn op competenties waar het handboek kwalificeren vakkundig onderwijs van toepassing is.

Voor de opleidingen die gericht zijn op competenties wordt er gewerkt aan een nieuw handboek examinering met de benaming “Competentiegericht kwalificeren”.

De Mondriaan brede werkgroep die dit handboek samenstelt, hoopt het handboek in de loop van 2008 operationeel te hebben zodat het kan worden toegepast op de lopende experimenten.

Het examenreglement dat in alle Onderwijs en Examen Reglementen (OER), zowel oude als nieuwe stijl, staat is vrijwel geheel aangepast aan het daarvoor geldende (Mondriaanbrede) centrale examenreglement. Van het centrale examenreglement zijn er dit jaar twee versies van kracht, n.l. de oude gebaseerd op de eindtermen en een nieuwe gebaseerd op de competenties.

Do

Bij de uitvoering van het examineringsproces heeft het examenbureau een cruciale rol. Naast het uitvoeren van de activiteiten om het proces goed te laten verlopen, ondersteunt dit bureau ook de clusters door protocollen en formulieren te ontwerpen waardoor – mits volledig gevolgd en ingevuld – de kwaliteit gegarandeerd kan worden.

Het examenbureau betreft een hoofd en 2 medewerkers. De diverse werkgroepen en vaststellingscommissies zijn nu bemand en de leden kennen hun taken en bevoegdheden.

Daarnaast is het van groot belang dat betrokkenen bij de examinering beschikken over de juiste competenties. Hiervoor zijn het afgelopen jaar verschillende trainingen en cursussen gehouden.

Binnen de clusters zijn ook medewerkers uit het bedrijfsleven benoemd in de vaststellingscommissies en worden ze betrokken bij de afname van toetsen, zodat ook de betrokkenheid van de bedrijven binnen de examinering vergroot wordt. In de examencommissie van het domein Techniek en ICT is inmiddels ook een lid uit het bedrijfsleven benoemd.

Check

De afdeling kwaliteitszorg – soms in samenwerking met het Strategisch Beleidscentrum (SBC) – onderzoekt op verschillende manieren de uitvoering van het examineringproces. Dit is ook één van de actiepunten aangezien het zonder informatie lastig is om het proces te verbeteren.

- Er worden verschillende registratieformulieren gebruikt waarmee in kaart gebracht wordt of men de protocollen goed hanteert. Dit gebeurt met name als interne feedback naar de betrokkenen en hun onderwijsmanagers.
- Er zijn evaluatie formulieren voor toetsconstructeurs, surveillanten en beoordelaars.
- Net zoals de afdeling kwaliteitszorg andere onderwijsprocessen evalueert met behulp van de systematiek van oogrondes, zo is dit aan het einde van het schooljaar voor het examineringproces ook gebeurd.
- Bij elk examen wordt – steekproefsgewijs – een enquête onder deelnemers gehouden. In de loop van het cursusjaar 2007 – 2008 heeft het Strategisch Beleidscentrum (SBC) het examineringproces (dus breder dan alleen één examen) evalueren. Het rapport is in eind 2008 uitgekomen.
- De afdeling kwaliteitszorg maakt per examenperiode een verslag waarin de diverse samenvattingen van de evaluaties en enquêtes zijn verwerkt.
- De afdeling kwaliteitszorg is begonnen met het analyseren van de resultaten van examens. Knelpunt hierbij is dat binnen het domein nog niet met één cijferregistratiesysteem gewerkt wordt.
- Er is een evaluatie formulier voor de bedrijven waarin het beroepenveld gevraagd wordt naar ervaringen met o.a. examinering. Dit formulier wordt centraal verwerkt door het Strategisch Beleidscentrum (SBC). De eerste resultaten zijn in eind 2008 gereed gekomen.
- De onderwijsinspectie BVE is voor het domein een belangrijke bron voor verbeteringen.

Act

De betrokkenen (onderwijsmanagers, het hoofd van het examenbureau e.d.) ontvangen feedback in de vorm van verschillende rapportages. De afdeling kwaliteitszorg kan – op verzoek – ondersteunen bij het formuleren van verbeteracties.

Twee verbeterpunten zijn:

- Het meer geclusterd aanleveren van de resultaten uit verschillende onderzoeken aan de clusters.
- Terugkoppelen van de resultaten aan de leerlingen en bedrijven.

VOORBEELD

De medewerker kwaliteitszorg bespreekt met de onderwijsmanager en BPV-coördinator de resultaten van de Bedrijvenenquête. Daarbij wordt gevraagd aan te geven wat al gedaan wordt (waardoor de score behaald is) en wat men gaat doen als men nog hoger wil scoren.

De clusters stellen jaarlijks een zelfevaluatie-rapport examinering op (CHECK) waarin ook de verbeteracties genoemd staan (ACT). Grootschalige verbeteringen komen ook in het jaarplan van het cluster waarmee een link gelegd wordt met de begroting en waardoor de activiteit opgenomen wordt in de planning en controle cyclus van het domein.

Er is geen zelfevaluatie op het niveau van de exameneenheid omdat deze geen recht zou doen aan de verschillen tussen clusters.

Hoofdstuk 3

Resultaten van de audit door de onderwijsinspectie BVE

Om de kwaliteit van de examens te waarborgen is door de onderwijsinspectie BVE een audit gehouden bij de volgende opleidingen binnen domein Techniek & ICT.

- ✚ Assistent dakbedekkingsmoniteur (crebonummer 10556)
- ✚ Service medewerker ICT (crebonummer 10903)
- ✚ Timmerkracht (crebonummer 90370)
- ✚ Middenkaderopleiding bouwkunde (crebonummer 10130)

De conclusie was dat met uitzondering van Middenkaderopleiding bouwkunde (crebonummer 10130) de opleidingen van voldoende kwaliteit waren.

Volgens de onderwijsinspectie BVE voldoet de opleiding Middenkader bouwkunde deels niet aan de uitstroom vereisten en deels niet aan de toetstechnische vereisten (standaard 4 & 5). Tevens is het examenproces voor deze opleiding niet voldoende geborgd. (standaard 7). De tekortkomingen in de constructie en vaststelling van de exameninstrumenten zijn onvoldoende opgemerkt.

De als onvoldoende genoemde onderdelen hebben betrekking op:

- ✚ Maatschappelijke culturele vorming B (crebonummer 50561)
- ✚ Maatschappelijke culturele vorming A (crebonummer 50562)
- ✚ Algemeen vormende en exacte vakken (crebonummer 52823)

De opleiding Middenkader bouwkunde wordt in 2009 opnieuw door de onderwijsinspectie BVE onderzocht of de kwaliteitsverbetering heeft plaats gevonden.

Het betreffende cluster heeft al een aantal verbeterpunten/acties ingezet om boven genoemde onvoldoendes zo snel mogelijk weg te werken.

Reactie van de onderwijsmanager van de opleiding Middenkader bouwkunde

Om er voor te zorgen dat er voortaan dat er kwalitatief goed geëxamineerd wordt, zullen de volgende verbeterpunten/acties worden ingezet:

- ✚ ieder examen zal worden voorzien van een scoreweergave.
- ✚ ieder examen voldoet in voldoende mate (75%) aan de inhoudelijke uitstroom eisen. Dus voldoende dekking van de eindtermen
- ✚ per examen wordt de cesuur zo beschreven dat het voor de student duidelijk wanneer hij/zij slaagt voor een deelkwalificatie
- ✚ er komt een eenduidig overzicht m.b.t. de verantwoording van de eindtermen over de verschillende toetsen

Alle docenten worden hiertoe geïnstrueerd en zo nodig ondersteund.

De medewerker kwaliteitszorg zal vooraf de examens controleren op de eisen waaraan een examen moet voldoen. Bovendien zal de archivering van de examens worden geoptimaliseerd.

Hoofdstuk 4

Onderzoeken naar kwaliteit examinering

Vanuit verschillende perspectieven en met gebruikmaking van diverse instrumenten worden onderzoeken verricht om de kwaliteit in beeld te brengen. De uitkomsten van deze onderzoeken worden gebruikt door de onderwijsmanagers bij het opstellen van de zelfevaluaties.

Perspectief deelnemers

Bij het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering vanuit het perspectief van de deelnemers wordt gebruik gemaakt van een enquête. Deze enquêtes worden steekproefsgewijs gehouden tijdens de afname van – met name ingekochte - examens. De afname loopt het hele schooljaar door en de samenvattende rapportage wordt aan het eind van het schooljaar opgesteld. De formulieren worden Mondriaan breed ingevoerd en worden door het Strategisch Beleid Centrum centraal verwerkt en geanalyseerd. De afdeling kwaliteitszorg van het domein bespreekt de resultaten met de diverse clusters.

Resultaten examenevaluatie deelnemers

Vragen	Cluster									
	1		2		3		4		5	
	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
Ik wist op tijd wanneer de toets zou plaatsvinden	94	6	99	1	94	6	92	8	96	4
Ik wist op tijd waar de toets zou plaatsvinden	94	6	99	1	96	4	97	3	96	4
Ik wist op tijd waar de toets over zou gaan	93	7	97	3	96	4	96	4	93	7
De instructie bij de toets was duidelijk	93	7	96	4	96	4	96	4	95	5
De toets begon op de afgesproken tijd	96	4	96	4	93	7	95	5	95	5
Het was rustig tijdens de toets	96	4	96	4	88	12	94	6	98	2
Ik had genoeg tijd om de toets te maken	99	1	92	8	94	6	99	1	99	1
Ik begreep alle woorden.	78	22	92	8	86	14	96	4	91	1
Ik begreep alle zinnen.	77	23	90	10	85	15	93	7	86	14
Ik begreep alle vragen/opdrachten.	65	35	76	24	73	27	84	16	79	21
De toets ging over wat ik moest kunnen en/of weten.	93	7	96	4	98	2	97	3	90	10
Ik wist hoeveel punten per vraag/opdracht ik maximaal kon halen.	79	21	86	14	64	36	94	6	95	5
Ik wist hoeveel punten er minimaal nodig zijn om een voldoende te halen	70	30	78	22	67	33	85	15	79	21

Perspectief bedrijven

Jaarlijks wordt een enquête afgenomen bij BPV-bedrijven. De volgende vragen hebben betrekking op de betrokkenheid bij de examinering.

Vragen Ons bedrijf :	Cluster							
	1		2		3		4	
	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
Is betrokken bij examinering die plaatsvindt op school	5	77	5	76	11	75	2	71
Is betrokken bij examinering die plaatsvindt op school en heeft behoefte aan meer invloed	17		0		40	4	0	
Is niet betrokken bij examinering die plaatsvindt op school en heeft behoefte aan meer invloed	8		8		10	4	4	
Heeft vertrouwen in de kwaliteit van examinering	97		94		99	4	97	

Perspectief surveillanten

Gedurende het gehele jaar wordt onder surveillanten een onderzoek gehouden naar de kwaliteit van de examens en de examenomgeving. Hier voor is een formulier ontwikkeld met multiple choice vragen.

De formulieren worden bij elk examen door de surveillanten ingevuld

Om een goede indruk te krijgen van de tevredenheid van de surveillanten over de examens loopt het onderzoek het gehele cursusjaar door en wordt het aan het einde van het jaar geëvalueerd om een enigszins betrouwbare conclusie te kunnen trekken

Vragen	Cluster							
	1		2		3		4	
	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
Waren de benodigdheden voor de examens op tijd klaar?	99	1	95	5	99	1		
Waren de deelnemers tijdig geïnformeerd over het juiste tijdstip en locatie van het examen?	99	1	95	5	99	1		
Waren de deelnemers tijdig op het examen aanwezig?	93	7	70	30	99	1		
Waren voldoende vragen en opdrachtenformulieren en antwoordbladen aanwezig en klopte het aantal met het aantal op het voorblad van de examen - enveloppe?	93	7	85	15	91	9		
Klopte de examenvragen en opdrachten met de juiste opleiding en niveau? (Kwalificatie en deelkwalificatie)	99	1	95	5	99	1		
Was examenruimte voldoende ingericht om het examen af te nemen?	99	1	80	20	99	1		
Waren alle voor het examen noodzakelijke formulieren aanwezig?	99	1	99	1	99	1		
Was de instructie voor de deelnemer en examiner/surveillant duidelijk?	99	1	99	1	99	1		
Is het examen zonder storende geluiden verlopen?	99	1	99	1	99	1		
Hadden de deelnemers vragen over het examen ?	1	99	1	99	1	99		

Opm: Geen gegevens bekend van:

- Cluster 4.
- De opleidingen Bouwtechniek, Carrosserietechniek en Werktuigbouwkunde

Perspectief beoordelaars

Gedurende het gehele jaar wordt onder beoordelaars een onderzoek gehouden naar de kwaliteit van de examens. Hier voor is een formulier ontwikkeld met multiple choice vragen.

De formulieren worden na elk examen door de beoordelaars ingevuld

Om een goede indruk te krijgen van de tevredenheid van de beoordelaars over de examens loopt het onderzoek het gehele cursusjaar door en wordt het aan het einde van het jaar geëvalueerd om een enigszins betrouwbare conclusie te kunnen trekken

Vragen	Cluster							
	1		2		3		4	
	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
Zijn de benodigdheden na de examens op tijd klaar aangeleverd?	100		100		100			
Waren de presentielijsten en protocollen juist ingevuld en ondertekend?	100		91	9	100			
Was het gemaakte werk volgens de presentielijsten in het juiste aantal aanwezig?	100		100		100			
Waren de antwoordlijsten en normen van de juiste examens in de enveloppe aanwezig?	100		91	9	100			
Waren de juiste resultatenlijsten voor het noteren van de resultaten aanwezig?	100		100		100			
Kunt u ongestoord de examens beoordelen?	100		100		100			
Heeft u foute antwoorden bij het corrigeren ontdekt?		100		100	7	93		
Waren de instructies voor het corrigeren duidelijk?	100		100		100			
Was het examen van een goed niveau?	100		100		93	7		

Opm: Geen gegevens bekend van:

- Cluster 4.
- De opleidingen Bouwtechniek, Carrosserietechniek en Werktuigbouwkunde

Hoofdstuk 5

Zelfevaluatie

Cluster 1 Voertuig- en Carrosserietechniek

standaard 1:

Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examinering van de opleiding en in potentiële werknemers die door de opleiding gediplomeerd zijn. Dit vertrouwen kan gebaseerd zijn op een goede werkrelatie met het beroepenveld, bijvoorbeeld door een zeer intensieve samenwerking voor de BPV, waardoor het beroepenveld daadwerkelijk op de hoogte is van de inhoud van de examens en van de manier waarop de kwaliteit van examinering en examens geborgd wordt. Het vertrouwen kan ook gebaseerd zijn op betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de constructie of de afname van de examens, bijvoorbeeld via een examenleverancier of als examinerator. Op onderdelen kan het bedrijfsleven aanmerkingen hebben bij de examinering, maar deze doen geen afbreuk aan het overall vertrouwen.

Voorbeelden van bewijsstukken:

- Actueel en representatief onderzoek onder het beroepenveld (BPV-enquête).
- Verslagen van overleggen met het beroepenveld (Raad van Advies) waaruit vertrouwen over de kwaliteit van de examinering spreekt.
- Een brief waarin het beroepenveld verklaart vertrouwen te hebben in de kwaliteit van de examinering.
- Een of meerdere vertegenwoordigers uit het beroepenveld is actief betrokken bij de examinering. Bijvoorbeeld door zitting te hebben in de examencommissie of als toetsconstructeur actief te zijn.

Conclusie: Voldoende

standaard 2:

De deelnemer is tevreden over de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De representatieve studenten zijn zeer tevreden over de kernpunten van de examinering van de opleiding, dat wil zeggen over de voorlichting, de inhoud, de afname, de beoordeling, bekendmaking daarvan en inzage in gemaakt werk.

De opleiding peilt de tevredenheid van een representatieve groep studenten regelmatig en gebruikt

de uitkomsten daarvan om verbeteringen aan te brengen. De uitkomsten worden teruggekoppeld naar de studenten.

Voorbeelden van bewijsstukken:

Panelgesprek: organiseer een panelgesprek met studenten. Vraag hun mening over de onderwerpen die genoemd worden in het portret. Maak een verslag van dit gesprek en laat dit tekenen door alle deelnemers aan het gesprek. Zorg ervoor dat de deelnemers aan het panelgesprek representatief zijn voor de opleiding die geauditeerd wordt. De substandaarden kunnen natuurlijk ook aan een (representatieve) studentenraad worden voorgelegd.

Enquêteresultaten: zie bijvoorbeeld de algemene studentenenquêtes en de enquêtes onder geëxamineerde deelnemers.

standaard 3:

De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De betrokkenen bij de examinering, dat wil zeggen de constructeurs, vaststellers en beoordelaars, zowel in de instelling als in de leerbedrijven, bezitten een toereikende mate van vakinhoudelijke en toetstechnische competentie in de door hen te verrichten taken. Hun deskundigheid is gebaseerd op scholing of ruime ervaring. Bij inkoop gaat het hier om de bij de leveranciers vastgestelde deskundigheid van de constructeurs en vaststellers en/of beoordelaars en om deskundigheid van degenen die ingekochte producten en diensten moeten beoordelen. Er zijn wel elementen in de deskundigheid die verbeterd kunnen worden, maar er vallen als gevolg hiervan geen grote gaten in de examinering.

Voorbeelden van bewijsstukken:

De belangrijkste betrokkenen (binnen de school) zijn: assessor, constructeur, vaststeller en lid examencommissie. (Zie voor de rolbeschrijving van de betrokkenen het *Handboek Competentiegericht Kwalificeren*.)

Geef per betrokkene aan of hij/zij een relevante scholing heeft gevolgd en gecertificeerd is. Geef daarbij aan bij welk instituut de scholing is gevolgd en/of het certificaat is behaald.

Laat zien dat de scholing per betrokkene aansluit op de ontwikkelingsbehoefte van de medewerker en/of het cluster.

Is er een scholingsplan waarin examinering aan bod komt? (zie ook onder medewerkers items 4 en 5)

Conclusie: Voldoende

standaard 4:

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examenonderzoeken, zoals toetsen, proeven van bekwaamheid of andere soorten onderzoeken, passen inhoudelijk en qua niveau toereikend op de uitstroomeisen, zoals opgenomen in het eindtermendocument, respectievelijk het kwalificatiedossier.

Inhoudelijk toereikend passend wil zeggen dat eindtermen of competenties in voldoende mate gedekt worden (75% dekking) en dat de gekozen onderzoeksvormen voldoende passen bij de aard van de eindtermen of competenties.

Toereikend passend qua niveau wil zeggen dat de examenvormen de eindtermen of competenties over het geheel genomen onderzoeken op het beoogde kwalificatieniveau.

Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan de inhoudelijke en niveau-eisen wat betreft de kwalificering voor beroep, doorstroom en maatschappelijk functioneren. Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan (inter)nationale beroepsvereisten die in het eindtermendocument dan wel kwalificatiedossier zijn opgenomen.

Er zijn op deze onderdelen nog wel verbetermogelijkheden, maar er doen zich geen grote tekortkomingen voor.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan:

1. Alle uitstroomeisen zijn uitgewerkt in toetsen.

Voor CGO: voor alle kerntaken / werkprocessen zijn beoordelingscriteria geformuleerd die de kerntaken / werkprocessen dekken doordat ze een kennis-, vaardigheids- en houdingsaspect bevatten.

2. De relatie tussen uitstroomeisen en toetsopgaven / opdrachten is inzichtelijk.

Voor CGO: de instrumenten van examinering dekken alle kerntaken / werkprocessen en bevatten alle beoordelingcriteria behorende bij de competentie.

3. De examenvorm past bij het beheersingsniveau, zoals beschreven in de uitstroomeisen.

Voor CGO: alle kerntaken / werkprocessen worden op het juiste niveau getoetst.

Conclusie: Voldoende

standaard 5:

Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De toetsen die de opleiding gebruikt om het eindniveau te bepalen zijn grotendeels betrouwbaar.

De opleiding kan dat aantonen. Er zijn wel verbetermogelijkheden, maar geen grote gebreken. De

afname vindt plaats onder gestandaardiseerde condities.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan.

1. Het taalgebruik en de woordkeuze van de vragen / opdrachten passen bij het niveau van de kwalificatie.
2. De instructie voor de student is duidelijk en volledig. (waarop hij wordt beoordeeld, beschikbare tijd vermelden, (deel)scores per opgave/opdracht)
3. De afnamecondities waaronder het/de instrument(en) van examinering wordt/worden ingezet, waarborgen een valide beoordeling van het examen (dit geldt voor praktijkexamens).
4. Het antwoordmodel/beoordelingsvoorschrift is inhoudelijk correct: de (deel)scores per vraag/opdracht moeten vermeld worden.
5. De cesuur is aangegeven.
6. Uit de instrumenten van examinering moet duidelijk naar voren komen dat studenten individueel beoordeeld worden en dat resultaten van beoordeling gebaseerd zijn op een individuele (bijdrage aan een groeps-) prestatie.

Conclusie: Voldoende

standaard 6:

De examineringsprocessen zijn transparant.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examinering verloopt toereikend inzichtelijk, men weet waar men aan toe is. De procedures en taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn beschreven. Deze zijn bekend aan deelnemers, werkveld en beoordelaars. Er zijn wel verbeterpunten, maar er zijn geen grote tekorten.

In het examenhandboek zijn beschreven:

- De inrichting van de examenorganisatie (waaronder de verdeling van taken en verantwoordelijkheden).
- De examenprocessen.
- De wijze waarop er controlemomenten in de examenprocessen zijn ingebouwd.
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de inkoop van examenproducten bij leveranciers, waarin een overzicht van de afgenomen producten is opgenomen. (In exameninstrumenten die ingekocht zijn, mogen geen veranderingen worden aangebracht.)
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de uitbesteding van examens, waarin een overzicht van deze examens is opgenomen.

Conclusie: Voldoende

standaard 7:

De examineringsprocessen zijn geborgd.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De opleiding evalueert de examinering regelmatig. Deze beoordeling en eventuele maatregelen naar aanleiding daarvan vindt plaats met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en belanghebbenden en is toereikend. Ook wordt er verantwoording afgelegd aan betrokkenen.

Toon door middel van bijvoorbeeld evaluaties van de examencommissie en uitkomsten van controles aan dat de onder andere in het examenhandboek vastgelegde procedures en het exameninstrumentarium regelmatig geëvalueerd worden en indien nodig bijgesteld.

Conclusie: Voldoende

standaard 8:

De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De instelling voldoet aan alle wettelijke vereisten. Deze betreffen:

- examencommissie
- commissie van beroep voor de examens
- verantwoording in jaarverslag
- onderwijs- en examenregeling

Zie voor de examencommissie en haar werkwijze het examenhandboek en voor de EVC-procedures het EVC-handboek van het domein.

Alle door het College van Bestuur vastgestelde OER-en worden gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Zie Reglement van orde van de Commissie van beroep voor de examens en de Geschillencommissie.

Voor een beperkt aantal opleidingen gelden extra wettelijke beroepsvereisten. Informeer bij twijfel bij het kenniscentrum.

Het jaarverslag examinering wordt gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Conclusie: Voldoende

Eind conclusie cluster 1:

Voldoet het cluster aan de examineringstandaarden. Norm: voldoende

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De kwaliteit van de examinering is voldoende, wanneer zes van de acht standaarden voldoende zijn, waaronder in elk geval standaarden 4, 5 en 8.

Conclusie: Voldoende

Cluster 2 Bouw, Infra- en Installatietechniek

standaard 1:

Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examinering van de opleiding en in potentiële werknemers die door de opleiding gediplomeerd zijn. Dit vertrouwen kan gebaseerd zijn op een goede werkrelatie met het beroepenveld, bijvoorbeeld door een zeer intensieve samenwerking voor de BPV, waardoor het beroepenveld daadwerkelijk op de hoogte is van de inhoud van de examens en van de manier waarop de kwaliteit van examinering en examens geborgd wordt. Het vertrouwen kan ook gebaseerd zijn op betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de constructie of de afname van de examens, bijvoorbeeld via een examenleverancier of als examinerator. Op onderdelen kan het bedrijfsleven aanmerkingen hebben bij de examinering, maar deze doen geen afbreuk aan het overall vertrouwen.

Voorbeelden van bewijsstukken:

- Actueel en representatief onderzoek onder het beroepenveld (BPV-enquête).
- Verslagen van overleggen met het beroepenveld (Raad van Advies) waaruit vertrouwen over de kwaliteit van de examinering spreekt.
- Een brief waarin het beroepenveld verklaart vertrouwen te hebben in de kwaliteit van de examinering.
- Een of meerdere vertegenwoordigers uit het beroepenveld is actief betrokken bij de examinering. Bijvoorbeeld door zitting te hebben in de examencommissie of als toetsconstructeur actief te zijn.

Conclusie: Voldoende

standaard 2:

De deelnemer is tevreden over de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De representatieve studenten zijn zeer tevreden over de kernpunten van de examinering van de opleiding, dat wil zeggen over de voorlichting, de inhoud, de afname, de beoordeling, bekendmaking daarvan en inzage in gemaakt werk.

De opleiding peilt de tevredenheid van een representatieve groep studenten regelmatig en gebruikt de uitkomsten daarvan om verbeteringen aan te brengen. De uitkomsten worden teruggekoppeld naar de studenten.

Voorbeelden van bewijsstukken:

Panelgesprek: organiseer een panelgesprek met studenten. Vraag hun mening over de onderwerpen die genoemd worden in het portret. Maak een verslag van dit gesprek en laat dit tekenen door alle deelnemers aan het gesprek. Zorg ervoor dat de deelnemers aan het panelgesprek representatief zijn voor de opleiding die geauditeerd wordt. De substandaarden kunnen natuurlijk ook aan een (representatieve) studentenraad worden voorgelegd.

Enquêteresultaten: zie bijvoorbeeld de algemene studentenenquêtes en de enquêtes onder geëxamineerde deelnemers.

Conclusie: Voldoende

standaard 3:

De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De betrokkenen bij de examinering, dat wil zeggen de constructeurs, vaststellers en beoordelaars, zowel in de instelling als in de leerbedrijven, bezitten een toereikende mate van vakinhoudelijke en toetstechnische competentie in de door hen te verrichten taken. Hun deskundigheid is gebaseerd op scholing of ruime ervaring. Bij inkoop gaat het hier om de bij de leveranciers vastgestelde deskundigheid van de constructeurs en vaststellers en/of beoordelaars en om deskundigheid van degenen die ingekochte producten en diensten moeten beoordelen. Er zijn wel elementen in de deskundigheid die verbeterd kunnen worden, maar er vallen als gevolg hiervan geen grote gaten in de examinering.

Voorbeelden van bewijsstukken:

De belangrijkste betrokkenen (binnen de school) zijn: assessor, constructeur, vaststeller en lid examencommissie. (Zie voor de rolbeschrijving van de betrokkenen het *Handboek*

Competentiegericht Kwalificeren.)

Geef per betrokkene aan of hij/zij een relevante scholing heeft gevolgd en gecertificeerd is. Geef daarbij aan bij welk instituut de scholing is gevolgd en/of het certificaat is behaald.

Laat zien dat de scholing per betrokkene aansluit op de ontwikkelingsbehoefte van de medewerker en/of het cluster.

Is er een scholingsplan waarin examinering aan bod komt? (zie ook onder medewerkers items 4 en 5)

Conclusie: Voldoende

standaard 4:

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examenonderzoeken, zoals toetsen, proeven van bekwaamheid of andere soorten onderzoeken, passen inhoudelijk en qua niveau toereikend op de uitstroomeisen, zoals opgenomen in het eindtermendocument, respectievelijk het kwalificatiedossier.

Inhoudelijk toereikend passend wil zeggen dat eindtermen of competenties in voldoende mate gedekt worden (75% dekking) en dat de gekozen onderzoeksvormen voldoende passen bij de aard van de eindtermen of competenties.

Toereikend passend qua niveau wil zeggen dat de examenvormen de eindtermen of competenties over het geheel genomen onderzoeken op het beoogde kwalificatieniveau.

Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan de inhoudelijke en niveau-eisen wat betreft de kwalificering voor beroep, doorstroom en maatschappelijk functioneren. Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan (inter)nationale beroepsvereisten die in het eindtermendocument dan wel kwalificatiedossier zijn opgenomen.

Er zijn op deze onderdelen nog wel verbetermogelijkheden, maar er doen zich geen grote tekortkomingen voor.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan:

1. Alle uitstroomeisen zijn uitgewerkt in toetsen.

Voor CGO: voor alle kerntaken / werkprocessen zijn beoordelingscriteria geformuleerd die de kerntaken / werkprocessen dekken doordat ze een kennis-, vaardigheids- en houdingsaspect bevatten.

2. De relatie tussen uitstroomeisen en toetsopgaven / opdrachten is inzichtelijk.

Voor CGO: de instrumenten van examinering dekken alle kerntaken / werkprocessen en bevatten alle beoordelingcriteria behorende bij de competentie.

3. De examenvorm past bij het beheersingsniveau, zoals beschreven in de uitstroomeisen.

Conclusie: Voldoende

standaard 5:

Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De toetsen die de opleiding gebruikt om het eindniveau te bepalen zijn grotendeels betrouwbaar.

De opleiding kan dat aantonen. Er zijn wel verbetermogelijkheden, maar geen grote gebreken. De afname vindt plaats onder gestandaardiseerde condities.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan.

1. Het taalgebruik en de woordkeuze van de vragen / opdrachten passen bij het niveau van de kwalificatie.
2. De instructie voor de student is duidelijk en volledig. (waarop hij wordt beoordeeld, beschikbare tijd vermelden, (deel)scores per opgave/opdracht)
3. De afnamecondities waaronder het/de instrument(en) van examinering wordt/worden ingezet, waarborgen een valide beoordeling van het examen (dit geldt voor praktijkexamens).
4. Het antwoordmodel/beoordelingsvoorschrift is inhoudelijk correct: de (deel)scores per vraag/opdracht moeten vermeld worden.
5. De cesuur is aangegeven.
6. Uit de instrumenten van examinering moet duidelijk naar voren komen dat studenten individueel beoordeeld worden en dat resultaten van beoordeling gebaseerd zijn op een individuele (bijdrage aan een groeps-) prestatie.

Conclusie: Voldoende

standaard 6:

De examineringsprocessen zijn transparant.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examinering verloopt toereikend inzichtelijk, men weet waar men aan toe is. De procedures en taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn beschreven. Deze zijn bekend aan deelnemers, werkveld en beoordelaars. Er zijn wel verbeterpunten, maar er zijn geen grote tekorten.

In het examenhandboek zijn beschreven:

- De inrichting van de examenorganisatie (waaronder de verdeling van taken en verantwoordelijkheden).
- De examenprocessen.
- De wijze waarop er controlemomenten in de examenprocessen zijn ingebouwd.
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de inkoop van examenproducten bij leveranciers, waarin een overzicht van de afgenomen producten is opgenomen. (In exameninstrumenten die ingekocht zijn, mogen geen veranderingen worden aangebracht.)
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de uitbesteding van examens, waarin een overzicht van deze examens is opgenomen.

Conclusie: Voldoende

standaard 7:

De examineringsprocessen zijn geborgd.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De opleiding evalueert de examinering regelmatig. Deze beoordeling en eventuele maatregelen naar aanleiding daarvan vindt plaats met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en belanghebbenden en is toereikend. Ook wordt er verantwoording afgelegd aan betrokkenen.

Toon door middel van bijvoorbeeld evaluaties van de examencommissie en uitkomsten van controles aan dat de onder andere in het examenhandboek vastgelegde procedures en het exameninstrumentarium regelmatig geëvalueerd worden en indien nodig bijgesteld.

Conclusie: Voldoende

standaard 8:

De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De instelling voldoet aan alle wettelijke vereisten. Deze betreffen:

- examencommissie
- commissie van beroep voor de examens
- verantwoording in jaarverslag
- onderwijs- en examenregeling

Zie voor de examencommissie en haar werkwijze het examenhandboek en voor de EVC-procedures het EVC-handboek van het domein.

Alle door het College van Bestuur vastgestelde OER-en worden gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Zie Reglement van orde van de Commissie van beroep voor de examens en de Geschillencommissie.

Voor een beperkt aantal opleidingen gelden extra wettelijke beroepsvereisten. Informeer bij twijfel bij het kenniscentrum.

Het jaarverslag examinering wordt gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Conclusie: Voldoende

Eind conclusie cluster 2:

Voldoet het cluster aan de examineringstandaarden.

Norm: voldoende

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De kwaliteit van de examinering is voldoende, wanneer zes van de acht standaarden voldoende zijn, waaronder in elk geval standaarden 4, 5 en 8.

Conclusie: Voldoende

Cluster 3 Werktuigbouwkunde, Metaal en Elektro

standaard 1:

Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examinering van de opleiding en in potentiële werknemers die door de opleiding gediplomeerd zijn. Dit vertrouwen kan gebaseerd zijn op een goede werkrelatie met het beroepenveld, bijvoorbeeld door een zeer intensieve samenwerking voor de BPV, waardoor het beroepenveld daadwerkelijk op de hoogte is van de inhoud van de examens en van de manier waarop de kwaliteit van examinering en examens geborgd wordt. Het vertrouwen kan ook gebaseerd zijn op betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de constructie of de afname van de examens, bijvoorbeeld via een examenleverancier of als examiner. Op onderdelen kan het bedrijfsleven aanmerkingen hebben bij de examinering, maar deze doen geen afbreuk aan het overall vertrouwen.

Voorbeelden van bewijsstukken:

- Actueel en representatief onderzoek onder het beroepenveld (BPV-enquête).
- Verslagen van overleggen met het beroepenveld (Raad van Advies) waaruit vertrouwen over de kwaliteit van de examinering spreekt.
- Een brief waarin het beroepenveld verklaart vertrouwen te hebben in de kwaliteit van de examinering.
- Een of meerdere vertegenwoordigers uit het beroepenveld is actief betrokken bij de examinering. Bijvoorbeeld door zitting te hebben in de examencommissie of als toetsconstructeur actief te zijn.

Conclusie: Voldoende

standaard 2:

De deelnemer is tevreden over de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De representatieve studenten zijn zeer tevreden over de kernpunten van de examinering van de opleiding, dat wil zeggen over de voorlichting, de inhoud, de afname, de beoordeling, bekendmaking daarvan en inzage in gemaakt werk.

De opleiding peilt de tevredenheid van een representatieve groep studenten regelmatig en gebruikt de uitkomsten daarvan om verbeteringen aan te brengen. De uitkomsten worden teruggekoppeld naar de studenten.

Voorbeelden van bewijsstukken:

Panelgesprek: organiseer een panelgesprek met studenten. Vraag hun mening over de onderwerpen die genoemd worden in het portret. Maak een verslag van dit gesprek en laat dit tekenen door alle deelnemers aan het gesprek. Zorg ervoor dat de deelnemers aan het panelgesprek representatief zijn voor de opleiding die geauditeerd wordt. De substandaarden kunnen natuurlijk ook aan een (representatieve) studentenraad worden voorgelegd.

Enquêteresultaten: zie bijvoorbeeld de algemene studentenenquêtes en de enquêtes onder geëxamineerde deelnemers.

Conclusie: Voldoende

standaard 3:

De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De betrokkenen bij de examinering, dat wil zeggen de constructeurs, vaststellers en beoordelaars, zowel in de instelling als in de leerbedrijven, bezitten een toereikende mate van vakinhoudelijke en toetstechnische competentie in de door hen te verrichten taken. Hun deskundigheid is gebaseerd op scholing of ruime ervaring. Bij inkoop gaat het hier om de bij de leveranciers vastgestelde deskundigheid van de constructeurs en vaststellers en/of beoordelaars en om deskundigheid van degenen die ingekochte producten en diensten moeten beoordelen. Er zijn wel elementen in de deskundigheid die verbeterd kunnen worden, maar er vallen als gevolg hiervan geen grote gaten in de examinering.

Voorbeelden van bewijsstukken:

De belangrijkste betrokkenen (binnen de school) zijn: assessor, constructeur, vaststeller en lid examencommissie. (Zie voor de rolbeschrijving van de betrokkenen het *Handboek Competentiegericht Kwalificeren*.)

Geef per betrokkene aan of hij/zij een relevante scholing heeft gevolgd en gecertificeerd is. Geef daarbij aan bij welk instituut de scholing is gevolgd en/of het certificaat is behaald.

Laat zien dat de scholing per betrokkene aansluit op de ontwikkelingsbehoefte van de medewerker en/of het cluster.

Is er een scholingsplan waarin examinering aan bod komt? (zie ook onder medewerkers items 4 en 5)

Conclusie: Voldoende

standaard 4:

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examenonderzoeken, zoals toetsen, proeven van bekwaamheid of andere soorten onderzoeken, passen inhoudelijk en qua niveau toereikend op de uitstroomeisen, zoals opgenomen in het eindtermendocument, respectievelijk het kwalificatiedossier.

Inhoudelijk toereikend passend wil zeggen dat eindtermen of competenties in voldoende mate gedekt worden (75% dekking) en dat de gekozen onderzoeksvormen voldoende passen bij de aard van de eindtermen of competenties.

Toereikend passend qua niveau wil zeggen dat de examenvormen de eindtermen of competenties over het geheel genomen onderzoeken op het beoogde kwalificatieniveau.

Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan de inhoudelijke en niveau-eisen wat betreft de kwalificering voor beroep, doorstroom en maatschappelijk functioneren. Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan (inter)nationale beroepsvereisten die in het eindtermendocument dan wel kwalificatiedossier zijn opgenomen.

Er zijn op deze onderdelen nog wel verbetermogelijkheden, maar er doen zich geen grote tekortkomingen voor.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan:

1. Alle uitstroomeisen zijn uitgewerkt in toetsen.

Voor CGO: voor alle kerntaken / werkprocessen zijn beoordelingscriteria geformuleerd die de kerntaken / werkprocessen dekken doordat ze een kennis-, vaardigheids- en houdingsaspect bevatten.

2. De relatie tussen uitstroomeisen en toetsopgaven / opdrachten is inzichtelijk.

Voor CGO: de instrumenten van examinering dekken alle kerntaken / werkprocessen en bevatten alle beoordelingscriteria behorende bij de competentie.

3. De examenvorm past bij het beheersingsniveau, zoals beschreven in de uitstroomeisen.

Voor CGO: alle kerntaken / werkprocessen worden op het juiste niveau getoetst.

Conclusie: Voldoende

standaard 5:

Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De toetsen die de opleiding gebruikt om het eindniveau te bepalen zijn grotendeels betrouwbaar.

De opleiding kan dat aantonen. Er zijn wel verbetermogelijkheden, maar geen grote gebreken. De

afname vindt plaats onder gestandaardiseerde condities.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan.

1. Het taalgebruik en de woordkeuze van de vragen / opdrachten passen bij het niveau van de kwalificatie.
2. De instructie voor de student is duidelijk en volledig. (waarop hij wordt beoordeeld, beschikbare tijd vermelden, (deel)scores per opgave/opdracht)
3. De afnamecondities waaronder het/de instrument(en) van examinering wordt/worden ingezet, waarborgen een valide beoordeling van het examen (dit geldt voor praktijkexamens).
4. Het antwoordmodel/beoordelingsvoorschrift is inhoudelijk correct: de (deel)scores per vraag/opdracht moeten vermeld worden.
5. De cesuur is aangegeven.
6. Uit de instrumenten van examinering moet duidelijk naar voren komen dat studenten individueel beoordeeld worden en dat resultaten van beoordeling gebaseerd zijn op een individuele (bijdrage aan een groeps-) prestatie.

Conclusie: Voldoende

standaard 6:

De examineringsprocessen zijn transparant.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examinering verloopt toereikend inzichtelijk, men weet waar men aan toe is. De procedures en taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn beschreven. Deze zijn bekend aan deelnemers, werkveld en beoordelaars. Er zijn wel verbeterpunten, maar er zijn geen grote tekorten.

In het examenhandboek zijn beschreven:

- De inrichting van de examenorganisatie (waaronder de verdeling van taken en verantwoordelijkheden).
- De examenprocessen.
- De wijze waarop er controlemomenten in de examenprocessen zijn ingebouwd.
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de inkoop van examenproducten bij leveranciers, waarin een overzicht van de afgenomen producten is opgenomen. (In exameninstrumenten die ingekocht zijn, mogen geen veranderingen worden aangebracht.)
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de uitbesteding van examens, waarin een overzicht van deze examens is opgenomen.

Conclusie: Voldoende

standaard 7:

De examineringsprocessen zijn geborgd.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De opleiding evalueert de examinering regelmatig. Deze beoordeling en eventuele maatregelen naar aanleiding daarvan vindt plaats met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en belanghebbenden en is toereikend. Ook wordt er verantwoording afgelegd aan betrokkenen.

Toon door middel van bijvoorbeeld evaluaties van de examencommissie en uitkomsten van controles aan dat de onder andere in het examenhandboek vastgelegde procedures en het exameninstrumentarium regelmatig geëvalueerd worden en indien nodig bijgesteld.

Conclusie: Voldoende

standaard 8:

De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De instelling voldoet aan alle wettelijke vereisten. Deze betreffen:

- examencommissie
- commissie van beroep voor de examens
- verantwoording in jaarverslag
- onderwijs- en examenregeling

Zie voor de examencommissie en haar werkwijze het examenhandboek en voor de EVC-procedures het EVC-handboek van het domein.

Alle door het College van Bestuur vastgestelde OER-en worden gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Zie Reglement van orde van de Commissie van beroep voor de examens en de Geschillencommissie.

Voor een beperkt aantal opleidingen gelden extra wettelijke beroepsvereisten. Informeer bij twijfel bij het kenniscentrum.

Het jaarverslag examinering wordt gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Conclusie: Voldoende

Eind conclusie cluster 3:

Voldoet het cluster aan de examineringstandaarden.

Norm: voldoende

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De kwaliteit van de examinering is voldoende, wanneer zes van de acht standaarden voldoende zijn, waaronder in elk geval standaarden 4, 5 en 8.

Conclusie: Voldoende

Cluster 4 Informatie- en Communicatietechniek

standaard 1:

Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examinering van de opleiding en in potentiële werknemers die door de opleiding gediplomeerd zijn. Dit vertrouwen kan gebaseerd zijn op een goede werkrelatie met het beroepenveld, bijvoorbeeld door een zeer intensieve samenwerking voor de BPV, waardoor het beroepenveld daadwerkelijk op de hoogte is van de inhoud van de examens en van de manier waarop de kwaliteit van examinering en examens geborgd wordt. Het vertrouwen kan ook gebaseerd zijn op betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de constructie of de afname van de examens, bijvoorbeeld via een examenleverancier of als examiner. Op onderdelen kan het bedrijfsleven aanmerkingen hebben bij de examinering, maar deze doen geen afbreuk aan het overall vertrouwen.

Voorbeelden van bewijsstukken:

- Actueel en representatief onderzoek onder het beroepenveld (BPV-enquête).
- Verslagen van overleggen met het beroepenveld (Raad van Advies) waaruit vertrouwen over de kwaliteit van de examinering spreekt.
- Een brief waarin het beroepenveld verklaart vertrouwen te hebben in de kwaliteit van de examinering.
- Een of meerdere vertegenwoordigers uit het beroepenveld is actief betrokken bij de examinering. Bijvoorbeeld door zitting te hebben in de examencommissie of als toetsconstructeur actief te zijn.

standaard 2:

De deelnemer is tevreden over de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De representatieve studenten zijn zeer tevreden over de kernpunten van de examinering van de opleiding, dat wil zeggen over de voorlichting, de inhoud, de afname, de beoordeling, bekendmaking daarvan en inzage in gemaakt werk.

De opleiding peilt de tevredenheid van een representatieve groep studenten regelmatig en gebruikt de uitkomsten daarvan om verbeteringen aan te brengen. De uitkomsten worden teruggekoppeld naar de studenten.

Voorbeelden van bewijsstukken:

Panelgesprek: organiseer een panelgesprek met studenten. Vraag hun mening over de onderwerpen die genoemd worden in het portret. Maak een verslag van dit gesprek en laat dit tekenen door alle deelnemers aan het gesprek. Zorg ervoor dat de deelnemers aan het panelgesprek representatief zijn voor de opleiding die geauditeerd wordt. De substandaarden kunnen natuurlijk ook aan een (representatieve) studentenraad worden voorgelegd.

Enquêteresultaten: zie bijvoorbeeld de algemene studentenenquêtes en de enquêtes onder geëxamineerde deelnemers.

standaard 3:

De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De betrokkenen bij de examinering, dat wil zeggen de constructeurs, vaststellers en beoordelaars, zowel in de instelling als in de leerbedrijven, bezitten een toereikende mate van vakinhoudelijke en toetstechnische competentie in de door hen te verrichten taken. Hun deskundigheid is gebaseerd op scholing of ruime ervaring. Bij inkoop gaat het hier om de bij de leveranciers vastgestelde deskundigheid van de constructeurs en vaststellers en/of beoordelaars en om deskundigheid van degenen die ingekochte producten en diensten moeten beoordelen. Er zijn wel elementen in de deskundigheid die verbeterd kunnen worden, maar er vallen als gevolg hiervan geen grote gaten in de examinering.

Voorbeelden van bewijsstukken:

De belangrijkste betrokkenen (binnen de school) zijn: assessor, constructeur, vaststeller en lid examencommissie. (Zie voor de rolbeschrijving van de betrokkenen het *Handboek Competentiegericht Kwalificeren*.)

Geef per betrokkene aan of hij/zij een relevante scholing heeft gevolgd en gecertificeerd is. Geef daarbij aan bij welk instituut de scholing is gevolgd en/of het certificaat is behaald.

Laat zien dat de scholing per betrokkene aansluit op de ontwikkelingsbehoefte van de medewerker en/of het cluster.

Is er een scholingsplan waarin examinering aan bod komt? (zie ook onder medewerkers items 4 en 5)

standaard 4:

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroeoeisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examenonderzoeken, zoals toetsen, proeven van bekwaamheid of andere soorten onderzoeken, passen inhoudelijk en qua niveau toereikend op de uitstroeoeisen, zoals

opgenomen in het eindtermendocument, respectievelijk het kwalificatiedossier.

Inhoudelijk toereikend passend wil zeggen dat eindtermen of competenties in voldoende mate gedekt worden (75% dekking) en dat de gekozen onderzoeksvormen voldoende passen bij de aard van de eindtermen of competenties.

Toereikend passend qua niveau wil zeggen dat de examenvormen de eindtermen of competenties over het geheel genomen onderzoeken op het beoogde kwalificatieniveau.

Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan de inhoudelijke en niveau-eisen wat betreft de kwalificering voor beroep, doorstroom en maatschappelijk functioneren. Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan (inter)nationale beroepsvereisten die in het eindtermendocument dan wel kwalificatiedossier zijn opgenomen.

Er zijn op deze onderdelen nog wel verbetermogelijkheden, maar er doen zich geen grote tekortkomingen voor.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan:

1. Alle uitstroomeisen zijn uitgewerkt in toetsen.

Voor CGO: voor alle kerntaken / werkprocessen zijn beoordelingscriteria geformuleerd die de kerntaken / werkprocessen dekken doordat ze een kennis-, vaardigheids- en houdingsaspect bevatten.

2. De relatie tussen uitstroomeisen en toetsopgaven / opdrachten is inzichtelijk.

Voor CGO: de instrumenten van examinering dekken alle kerntaken / werkprocessen en bevatten alle beoordelingscriteria behorende bij de competentie.

3. De examenvorm past bij het beheersingsniveau, zoals beschreven in de uitstroomeisen.

Voor CGO: alle kerntaken / werkprocessen worden op het juiste niveau getoetst.

standaard 5:

Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De toetsen die de opleiding gebruikt om het eindniveau te bepalen zijn grotendeels betrouwbaar.

De opleiding kan dat aantonen. Er zijn wel verbetermogelijkheden, maar geen grote gebreken. De afname vindt plaats onder gestandaardiseerde condities.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan.

1. Het taalgebruik en de woordkeuze van de vragen / opdrachten passen bij het niveau van de kwalificatie.

2. De instructie voor de student is duidelijk en volledig. (waarop hij wordt beoordeeld, beschikbare tijd vermelden, (deel)scores per opgave/opdracht)

3. De afnamecondities waaronder het/de instrument(en) van examinering wordt/worden ingezet,

waarborgen een valide beoordeling van het examen (dit geldt voor praktijkexamens).

4. Het antwoordmodel/beoordelingsvoorschrift is inhoudelijk correct: de (deel)scores per vraag/opdracht moeten vermeld worden.
5. De cesuur is aangegeven.
6. Uit de instrumenten van examinering moet duidelijk naar voren komen dat studenten individueel beoordeeld worden en dat resultaten van beoordeling gebaseerd zijn op een individuele (bijdrage aan een groeps-) prestatie.

standaard 6:

De examineringsprocessen zijn transparant.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examinering verloopt toereikend inzichtelijk, men weet waar men aan toe is. De procedures en taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn beschreven. Deze zijn bekend aan deelnemers, werkveld en beoordelaars. Er zijn wel verbeterpunten, maar er zijn geen grote tekorten.

In het examenhandboek zijn beschreven:

- De inrichting van de examenorganisatie (waaronder de verdeling van taken en verantwoordelijkheden).
- De examenprocessen.
- De wijze waarop er controlemomenten in de examenprocessen zijn ingebouwd.
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de inkoop van examenproducten bij leveranciers, waarin een overzicht van de afgenomen producten is opgenomen. (In exameninstrumenten die ingekocht zijn, mogen geen veranderingen worden aangebracht.)
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de uitbesteding van examens, waarin een overzicht van deze examens is opgenomen.

standaard 7:

De examineringsprocessen zijn geborgd.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De opleiding evalueert de examinering regelmatig. Deze beoordeling en eventuele maatregelen naar aanleiding daarvan vindt plaats met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en belanghebbenden en is toereikend. Ook wordt er verantwoording afgelegd aan betrokkenen.

Toon door middel van bijvoorbeeld evaluaties van de examencommissie en uitkomsten van

controles aan dat de onder andere in het examenhandboek vastgelegde procedures en het exameninstrumentarium regelmatig geëvalueerd worden en indien nodig bijgesteld.

standaard 8:

De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De instelling voldoet aan alle wettelijke vereisten. Deze betreffen:

- examencommissie
- commissie van beroep voor de examens
- verantwoording in jaarverslag
- onderwijs- en examenregeling

Zie voor de examencommissie en haar werkwijze het examenhandboek en voor de EVC-procedures het EVC-handboek van het domein.

Alle door het College van Bestuur vastgestelde OER-en worden gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Zie Reglement van orde van de Commissie van beroep voor de examens en de Geschillencommissie.

Voor een beperkt aantal opleidingen gelden extra wettelijke beroepsvereisten. Informeer bij twijfel bij het kenniscentrum.

Het jaarverslag examinering wordt gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Eind conclusie cluster 4:

Voldoet het cluster aan de examineringstandaarden.

Norm: voldoende

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De kwaliteit van de examinering is voldoende, wanneer zes van de acht standaarden voldoende zijn, waaronder in elk geval standaarden 4, 5 en 8.

Cluster 5 Laboratoriumtechniek

standaard 1:

Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examinering van de opleiding en in potentiële werknemers die door de opleiding gediplomeerd zijn. Dit vertrouwen kan gebaseerd zijn op een goede werkrelatie met het beroepenveld, bijvoorbeeld door een zeer intensieve samenwerking voor de BPV, waardoor het beroepenveld daadwerkelijk op de hoogte is van de inhoud van de examens en van de manier waarop de kwaliteit van examinering en examens geborgd wordt. Het vertrouwen kan ook gebaseerd zijn op betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de constructie of de afname van de examens, bijvoorbeeld via een examenleverancier of als examiner. Op onderdelen kan het bedrijfsleven aanmerkingen hebben bij de examinering, maar deze doen geen afbreuk aan het overall vertrouwen.

Voorbeelden van bewijsstukken:

- Actueel en representatief onderzoek onder het beroepenveld (BPV-enquête).
- Verslagen van overleggen met het beroepenveld (Raad van Advies) waaruit vertrouwen over de kwaliteit van de examinering spreekt.
- Een brief waarin het beroepenveld verklaart vertrouwen te hebben in de kwaliteit van de examinering.
- Een of meerdere vertegenwoordigers uit het beroepenveld is actief betrokken bij de examinering. Bijvoorbeeld door zitting te hebben in de examencommissie of als toetsconstructeur actief te zijn.

standaard 2:

De deelnemer is tevreden over de kwaliteit van de examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De representatieve studenten zijn zeer tevreden over de kernpunten van de examinering van de opleiding, dat wil zeggen over de voorlichting, de inhoud, de afname, de beoordeling, bekendmaking daarvan en inzage in gemaakt werk.

De opleiding peilt de tevredenheid van een representatieve groep studenten regelmatig en gebruikt de uitkomsten daarvan om verbeteringen aan te brengen. De uitkomsten worden teruggekoppeld naar de studenten.

Voorbeelden van bewijsstukken:

Panelgesprek: organiseer een panelgesprek met studenten. Vraag hun mening over de onderwerpen die genoemd worden in het portret. Maak een verslag van dit gesprek en laat dit tekenen door alle deelnemers aan het gesprek. Zorg ervoor dat de deelnemers aan het panelgesprek representatief zijn voor de opleiding die geauditeerd wordt. De substandaarden kunnen natuurlijk ook aan een (representatieve) studentenraad worden voorgelegd.

Enquêteresultaten: zie bijvoorbeeld de algemene studentenenquêtes en de enquêtes onder geëxamineerde deelnemers.

standaard 3:

De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De betrokkenen bij de examinering, dat wil zeggen de constructeurs, vaststellers en beoordelaars, zowel in de instelling als in de leerbedrijven, bezitten een toereikende mate van vakinhoudelijke en toetstechnische competentie in de door hen te verrichten taken. Hun deskundigheid is gebaseerd op scholing of ruime ervaring. Bij inkoop gaat het hier om de bij de leveranciers vastgestelde deskundigheid van de constructeurs en vaststellers en/of beoordelaars en om deskundigheid van degenen die ingekochte producten en diensten moeten beoordelen. Er zijn wel elementen in de deskundigheid die verbeterd kunnen worden, maar er vallen als gevolg hiervan geen grote gaten in de examinering.

Voorbeelden van bewijsstukken:

De belangrijkste betrokkenen (binnen de school) zijn: assessor, constructeur, vaststeller en lid examencommissie. (Zie voor de rolbeschrijving van de betrokkenen het *Handboek Competentiegericht Kwalificeren*.)

Geef per betrokkene aan of hij/zij een relevante scholing heeft gevolgd en gecertificeerd is. Geef daarbij aan bij welk instituut de scholing is gevolgd en/of het certificaat is behaald.

Laat zien dat de scholing per betrokkene aansluit op de ontwikkelingsbehoefte van de medewerker en/of het cluster.

Is er een scholingsplan waarin examinering aan bod komt? (zie ook onder medewerkers items 4 en 5)

standaard 4:

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstromeisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examenonderzoeken, zoals toetsen, proeven van bekwaamheid of andere soorten

onderzoeken, passen inhoudelijk en qua niveau toereikend op de uitstroomeisen, zoals opgenomen in het eindtermendocument, respectievelijk het kwalificatiedossier.

Inhoudelijk toereikend passend wil zeggen dat eindtermen of competenties in voldoende mate gedekt worden (75% dekking) en dat de gekozen onderzoeksvormen voldoende passen bij de aard van de eindtermen of competenties.

Toereikend passend qua niveau wil zeggen dat de examenvormen de eindtermen of competenties over het geheel genomen onderzoeken op het beoogde kwalificatieniveau.

Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan de inhoudelijke en niveau-eisen wat betreft de kwalificering voor beroep, doorstroom en maatschappelijk functioneren. Er wordt voldoende tegemoet gekomen aan (inter)nationale beroepsvereisten die in het eindtermendocument dan wel kwalificatiedossier zijn opgenomen.

Er zijn op deze onderdelen nog wel verbetermogelijkheden, maar er doen zich geen grote tekortkomingen voor.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan:

1. Alle uitstroomeisen zijn uitgewerkt in toetsen.

Voor CGO: voor alle kerntaken / werkprocessen zijn beoordelingscriteria geformuleerd die de kerntaken / werkprocessen dekken doordat ze een kennis-, vaardigheids- en houdingsaspect bevatten.

2. De relatie tussen uitstroomeisen en toetsopgaven / opdrachten is inzichtelijk.

Voor CGO: de instrumenten van examinering dekken alle kerntaken / werkprocessen en bevatten alle beoordelingscriteria behorende bij de competentie.

3. De examenvorm past bij het beheersingsniveau, zoals beschreven in de uitstroomeisen.

Voor CGO: alle kerntaken / werkprocessen worden op het juiste niveau getoetst.

Conclusie: Voldoende

standaard 5:

Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De toetsen die de opleiding gebruikt om het eindniveau te bepalen zijn grotendeels betrouwbaar.

De opleiding kan dat aantonen. Er zijn wel verbetermogelijkheden, maar geen grote gebreken. De afname vindt plaats onder gestandaardiseerde condities.

Om op deze standaard voldoende te scoren, moet er aan alle onderstaande criteria worden voldaan.

1. Het taalgebruik en de woordkeuze van de vragen / opdrachten passen bij het niveau van de kwalificatie.

2. De instructie voor de student is duidelijk en volledig. (waarop hij wordt beoordeeld, beschikbare

tijd vermelden, (deel)scores per opgave/opdracht)

3. De afdnamecondities waaronder het/de instrument(en) van examinering wordt/worden ingezet, waarborgen een valide beoordeling van het examen (dit geldt voor praktijkexamens).
4. Het antwoordmodel/beoordelingsvoorschrift is inhoudelijk correct: de (deel)scores per vraag/opdracht moeten vermeld worden.
5. De cesuur is aangegeven.
6. Uit de instrumenten van examinering moet duidelijk naar voren komen dat studenten individueel beoordeeld worden en dat resultaten van beoordeling gebaseerd zijn op een individuele (bijdrage aan een groeps-) prestatie.

Conclusie: Voldoende

standaard 6:

De examineringsprocessen zijn transparant.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De examinering verloopt toereikend inzichtelijk, men weet waar men aan toe is. De procedures en taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn beschreven. Deze zijn bekend aan deelnemers, werkveld en beoordelaars. Er zijn wel verbeterpunten, maar er zijn geen grote tekorten.

In het examenhandboek zijn beschreven:

- De inrichting van de examenorganisatie (waaronder de verdeling van taken en verantwoordelijkheden).
- De examenprocessen.
- De wijze waarop er controlemomenten in de examenprocessen zijn ingebouwd.
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de inkoop van examenproducten bij leveranciers, waarin een overzicht van de afgenomen producten is opgenomen. (In exameninstrumenten die ingekocht zijn, mogen geen veranderingen worden aangebracht.)
- Er zijn schriftelijk vastgelegde afspraken over de uitbesteding van examens, waarin een overzicht van deze examens is opgenomen.

standaard 7:

De examineringsprocessen zijn geborgd.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De opleiding evalueert de examinering regelmatig. Deze beoordeling en eventuele maatregelen naar aanleiding daarvan vindt plaats met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en

belanghebbenden en is toereikend. Ook wordt er verantwoording afgelegd aan betrokkenen.

Toon door middel van bijvoorbeeld evaluaties van de examencommissie en uitkomsten van controles aan dat de onder andere in het examenhandboek vastgelegde procedures en het exameninstrumentarium regelmatig geëvalueerd worden en indien nodig bijgesteld.

standaard 8:

De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De instelling voldoet aan alle wettelijke vereisten. Deze betreffen:

- examencommissie
- commissie van beroep voor de examens
- verantwoording in jaarverslag
- onderwijs- en examenregeling

Zie voor de examencommissie en haar werkwijze het examenhandboek en voor de EVC-procedures het EVC-handboek van het domein.

Alle door het College van Bestuur vastgestelde OER-en worden gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Zie Reglement van orde van de Commissie van beroep voor de examens en de Geschillencommissie.

Voor een beperkt aantal opleidingen gelden extra wettelijke beroepsvereisten. Informeer bij twijfel bij het kenniscentrum.

Het jaarverslag examinering wordt gepubliceerd op www.rocmondriaan.nl

Eind conclusie cluster 5

Voldoet het cluster aan de examineringstandaarden.

Norm: voldoende

Voor een voldoende beoordeling moet het volgende portret van toepassing zijn:

De kwaliteit van de examinering is voldoende, wanneer zes van de acht standaarden voldoende zijn, waaronder in elk geval standaarden 4, 5 en 8.

Hoofdstuk 6

Evaluatie van de toetsperiode

Om een goede indruk te krijgen van de het verloop van de toetsperiodes wordt gedurende het gehele cursusjaar bekeken of de procedures volgens de afspraken zijn doorlopen. De verslagen die hiervan gemaakt worden dienen om de kwaliteit van examinering binnen de clusters te verbeteren.

De resultaten van de verslagen worden in tabellen verwerkt zodat er snel een overzicht is van de te verbeteren punten.

Voorbeeld

onderwerp	Cluster 1 (MCT)			Cluster 2 (BW)				Cluster 3 (EM)			Cluster 4 & 5	
	MV	Carr.	Twee	B/I	BT	Inst.	Afw.	E/W	ET	Mt.	Tin	Bras
Toetsen min. 2 weken voor afname aangeleverd door vaststellingscommissie	Goed	Goed	Goed	Matig	Slecht	Slecht	Goed	Matig	Goed	Goed		
Toetsen vast gesteld door vaststellingscommissie	Matig	Matig	Matig	Slecht	Slecht	Slecht	Goed	Slecht	Slecht	Slecht		
Toetsrooster min. 2 weken voor afname aangeleverd	Goed	Goed	Goed	Goed	Slecht	Slecht	Goed	Matig	Goed	Goed		
Deelnemerslijst aanwezig	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed		
Toets begeleidingsformulieren ingevuld	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed		
Rapportage vaststellingcommissie	Matig	Matig	Matig	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht		
Rapportage taaltoetsingscommissie	Matig	Matig	Matig	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht	Slecht		
Toets 15 minuten voor aanvang opgehaald	Goed	Goed	Goed	Matig	Slecht	Goed	Goed	Matig	Goed	Goed		
Zijn er per toets 2 surveillanten aanwezig	Matig	Matig	Matig	Slecht	Slecht	Goed	Goed	Slecht	Goed	Goed		
Toets na afloop gelijk retour	Goed	Goed	Goed	Goed	Slecht	Matig	Matig	Matig	Goed	Matig		
Proces-verbaal ingevuld	Goed	Goed	Goed	Matig	Slecht	Matig	Goed	Matig	Goed	Goed		
Enquête formulieren ingevuld	Goed	Goed	Goed	Matig	Slecht	Matig	Goed	Matig	Goed	Goed		
Toetsen terug voor archivering	Goed	Goed	Goed	Slecht	Slecht	Matig	Goed	Matig	Goed	Goed		

	Slecht (minder dan 40% in orde)
	Matig (tussen 40 en 90% in orde)
	Goed (meer dan 90% in orde)
	Onbekend bij examenbureau

Voorbeeld

onderwerp	Cluster 1 (MCT)			Cluster 2 (BW)				Cluster 3 (EM)				Cluster 4 (ICT)	Cluster 5 (LAB)
	A	C	F/B	B/I	B	Af	I	E4	E2	M	W	ICT	L
Aanleveren rooster examen (toets) periode	Goed	Goed	Goed	Goed	Niet goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed
Op tijd aanlevering examen (toets) opgave	Goed	Goed	Goed	Matig	Niet goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed
Rapportage vaststellingscommissie	Matig	Matig	VOORBEELD									Niet goed	Niet goed
Examen begeleidingsformulieren ingevuld	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt	Niet goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt
Twee surveillanten aanwezig	Goed	Goed	Goed	Niet goed	Niet goed	Goed	Goed	Niet goed	Goed	Goed	Niet goed	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt
Tijdig ophalen van examens voor afname	Goed	Goed	Goed	Matig	Niet goed	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed	Goed	Geen inzicht in / nvt	Goed	Goed
Retour van examens na afname	Goed	Goed	Goed	Goed	Niet goed	Goed	Matig	Geen inzicht in / nvt	Goed	Matig	Geen inzicht in / nvt	Matig	Matig
Ingevulde toetsformulieren/enquêtes retour	Goed	Goed	Goed	Matig	Niet goed	Goed	Matig	Niet goed	Goed	Matig	Niet goed	Matig	Matig
Worden afspraken uit SLA nagekomen	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt	Niet goed	Niet goed	Goed	Matig	Geen inzicht in / nvt	Goed	Goed	Niet goed	Geen inzicht in / nvt	Geen inzicht in / nvt

- A = Autotechniek
- C = Carrosserietechniek
- F/B = Fiets & Bromfietstechniek
- B/I = Bouw & Infra
- B = Bouwtechniek
- Af = Afwerktechniek
- I = Installatietechniek
- E4 = Elektro niveau 4
- E2 = Elektro niveau 2
- M = Metaaltechniek
- W = Werktuigbouwkunde
- ICT = Informatie- & Communicatietechniek
- L = Laboratoriumtechniek

	Niet goed
	Matig
	Goed
	Geen inzicht in / nvt

Hoofdstuk 7

Bijlage 1 Voorbeeld Service Level Agreement

Het examenproces

In het volgende schema is het stappenplan van het examenproces voor de op school af te nemen kwalificerende toetsen vastgelegd. Dit zijn de toetsen die in de OER (toetsplan) vermeld staan en dus bepalend zijn voor diplomering.

	Activiteit	Actor	Aanleveren aan
1	Opstellen OER en toetsplannen (a.d.h. van format)	Onderwijsmanager	Domeindirectie
2	Controleren of OER aan format en kwaliteit voldoet	Domeindirectie	Kwaliteitzorg / Examenbureau
3	Eventueel bijstellen OER	Kwaliteitzorg / Examenbureau	Onderwijsmanager
4	Eventueel bijgestelde OER	Onderwijsmanager	Kwaliteitzorg / Examenbureau
5	Goedgekeurde OER	Kwaliteitzorg / Examenbureau	Domeindirectie
6	OER ter vaststelling	Domeindirectie	CvB
Vastgesteld OER is uitgangspunt voor vervolgstappen			
7	Opdracht maken van de toets en/of herkansingstoets met uitwerking, beoordeling, normering, weging, eindtermen, toetsmatrijs ed.	Onderwijsmanager	Werkgroep
8	Opdracht om ingekochte toetsen te verzorgen	Onderwijsmanager	Werkgroep
9	Gemaakte toets en/of herkansingstoets met uitwerking, beoordeling, normering, weging, eindtermen, toetsmatrijs ed.	Werkgroep	Vaststellingscommissie
10	Controleren op ingekochte toetsen	Werkgroep	Vaststellingscommissie
11	Eventueel bijstellen van gemaakte toets en/of herkansingstoets met uitwerking, beoordeling, normering, weging, eindtermen, toetsmatrijs ed.	Vaststellingscommissie	Werkgroep
12	Eventueel bijgestelde toets en/of herkansingstoets met uitwerking, beoordeling, normering, weging, eindtermen, toetsmatrijs ed.	Werkgroep	Vaststellingscommissie
13	Goedgekeurde kwalificerende toetsen met uitwerking, beoordeling, normering, weging, eindtermen, toetsmatrijs ed.	Vaststellingscommissie	Examenbureau
14	Opstellen tijdplanning afnamen toetsen	Onderwijsmanager *	Examenbureau
15	Opstellen toetsrooster	Onderwijsmanager *	Roostermaker
16	Goedgekeurde kwalificerende toetsen voor afname, deelnemerslijsten per toets ed. (min. 2 weken van te voren)	Onderwijsmanager *	Examenbureau
17	Gemaakt toetsrooster (min. 2 weken van te voren)	Roostermaker	Examenbureau / Onderwijsmanager *

	Activiteit	Actor	Aanleveren aan
18	Surveillance rooster en reservelijst (min. 2 weken van te voren)	Roostermaker	Examenbureau
19	Vermenigvuldigen toetsen voor afname (alleen kwalificerende toetsen)	Examenbureau	Medewerker repro
20	Geheel complementeren voor afname met deelnemerslijsten, protocollen, procesverbaal en enquêteformulier ed.	Examenbureau	
21	Toetsen ed. uitgeven voor afname	Examenbureau	Surveillanten
22	Gemaakte toets, presentielijsten, procesverbaal en enquêteformulieren na afname	Surveillanten	Examenbureau
23	Gemaakte toets uitgeven voor beoordeling	Examenbureau	Onderwijsmanager *
24	Gemaakte toets na beoordeling, presentielijsten, kopieën van resultaatlijsten	Onderwijsmanager *	Examenbureau
25	Eventueel verlenen inzagerecht deelnemer (altijd een vakdocent aanwezig), tot 6 weken na beoordeling	Examenbureau	
26	Evaluatie toetsproces a.d.h. van de ingeleverde documenten	Examencommissie	Domeindirectie

Vervolg examenproces

In het volgende schema is het stappenplan van het examenproces voor de buiten de school af te nemen en ingekochte praktijktoetsen bij de Kenniscentra vastgelegd.

	Activiteit	Actor	Aanleveren aan
27	Vaststellen dat de deelnemer een praktijktoets kan afleggen	Praktijkleermeester	BPV begeleider
28	Toestemming vragen voor aanvragen praktijk toets	BPV begeleider	Onderwijsmanager*
29	Aanvraag versturen naar Kenniscentrum	Onderwijsmanager*	Kenniscentrum
30	Kopie ontvangstbevestiging en vastgestelde data voor toetsing	Onderwijsmanager*	Examenbureau
31	Eventueel enquêteformulier opsturen naar deelnemer over de praktijk toets	Kwaliteitzorg / BPV begeleider	Deelnemer
32	Oproep versturen naar deelnemer en leerbedrijf voor toetsing	Kenniscentrum	Deelnemer
33	Versturen toetsresultaat op resultaatlijsten met de daarbij behorende protocollen	Kenniscentrum	Onderwijsmanager*
34	Kopie resultaatlijsten en protocollen naar examenbureau voor archivering	Onderwijsmanager*	Examenbureau
35	Evaluatie toetsproces a.d.h. van de ingeleverde documenten van de voorgaande periode	Examencommissie	Domeindirectie

DIPLOMERING

Indien er diplomering volgt dan gaan we als volgt verder

	Activiteit	Actor	Aanleveren aan
36	Vaststellen gediplomeerde (aan einde van elke maand, indien van toepassing)	Onderwijsmanager / Team	
37	Diplomavergadering in bijzijn van een lid van de examencommissie (aan einde van elke maand, indien van toepassing)	Onderwijsmanager / Team / Examencommissie	
38	Gegevens voor diplomering (aan einde van elke maand, indien van toepassing)	Onderwijsmanager*	Examenbureau
39	Diploma en cijferlijst aanmaken (kopie in dossier)	Examenbureau	
40	Eventueel verzoek indienen tot het versturen van brief naar deelnemer dat hij geslaagd is	Onderwijsmanager*	Examenbureau
41	Eventueel versturen van brief naar deelnemer dat hij geslaagd is	Examenbureau	Deelnemer
42	Verwerken in People Soft en archiveren	Examenbureau	
43	Eventueel verzoek indienen tot het versturen van brief waarin deelnemer wordt uitgenodigd voor diploma uitreiking	Onderwijsmanager*	Examenbureau
44	Eventueel brief versturen voor diploma uitreiking	Examenbureau	Deelnemer
45	Diploma uitgifte	Onderwijsmanager*	Deelnemer
46	Handtekenlijsten	Onderwijsmanager*	Examenbureau
47	Niet uitgegeven diploma's	Onderwijsmanager*	Examenbureau
48	Brief versturen om niet afgehaald diploma als nog in ontvangst te nemen	Examenbureau	Deelnemer

* = Kan ook een gemandateerde zijn

Bijlage 2 Voorbeeld Oogronde formulier

oogrondes

van	KWZ
aan	☐ controleur ☐ leidinggevende ☐ directeur onderwijs ☐ directie
onderwerp	Oogronde examenafname
controledatum	
controletijdstip	
controleurs	

dit gedeelte aanpassen aan onderwerp

waarne mingen	wat	waarneming	toelichting leidinggevende

vervolg	actie	wie	einddatum